

OPSCHRIFT

Vergadering van: 11 september 2014

Nummer: 2014_MC_00281

Onderwerp:

Natuurcompensatie voor de havenontwikkeling in de Gentse Kanaalzone. Dirk Holemans

Raadslid(-leden):

Dirk Holemans - Groen

Bevoegd:

Tom Balthazar

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Half juli maakte het Vilt (Vlaams infocentrum land- en tuinbouw) op haar website bekend dat het tijdschrift Boer&Tuinder meldt dat de plannen voor een grootschalige natuurcompensatie (205 ha) voor de havenontwikkeling in de Gentse Kanaalzone niet doorgaan. De zoektocht naar 189 hectare buiten het havengebied wordt stopgezet.

Een ecologisch en juridisch onderzoek in opdracht van de overheid heeft blijkbaar uitgewezen dat de Gentse Kanaalzone de stempel 'vogelrichtlijnwaardig' niet verdient. Volgens het tijdschrift hoeven de 189 hectare natuurwaarden waarvan men dacht dat ze door de Europese Vogelrichtlijn beschermd werden, niet gecompenseerd te worden. Voor een 16 hectare aan verboden te wijzigen vegetaties, beschermd door Vlaamse wetgeving, zou dat wel gelden.

Vraag:

- Waarom is men pas recent tot de conclusie gekomen dat de Gentse Kanaalzone geen Vogelrichtlijngebied is?

- Wat is de precieze stand van zaken in dit dossier: hoeveel hectares natuurcompensatie moet er nu gezocht worden? En in welke gebieden zal men deze realiseren?

ANTWOORD

12 september 2014

1. 1. Nieuwe conclusie Vlaams minister

Op 20 juni 2014 rapporteerde toenmalig Vlaams Minister van Mobiliteit en Openbare werken

Crevits en Vlaams Minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur Schauvliege de stand van zaken van het Project Natuurdoelstellingen Gentse Kanaalzone aan de leden van de Vlaamse Regering. In deze **mededeling** werd de Vogelrichtlijnwaardigheid van het havengebied voor broedvogels en voor doortrekkende en overwinterende watervogels in twijfel getrokken. Enkel de natuurcompensatie op basis van de Vlaamse wetgeving (nl 16 ha verboden te wijzigen vegetatie van de 205 ha) wordt nog aanvaard en wordt verder gerealiseerd, voornamelijk binnen de koppelingsgebieden. Volgens de mededeling is de natuurcompensatie van 189 ha gelinkt aan de Europese Vogelrichtlijn ten gevolge van havenontwikkeling niet meer nodig en kan opgevangen worden binnen een *‘natuurbeleid dat is ingegeven door de Vlaamse wetgeving en ondersteuning biedt ten aanzien van de Europese vogelpopulaties.’* Deze conclusies zijn gebaseerd op een rapport van SOVON Vogelonderzoek Nederland (20 december 2013) en een advies van Prof. Dr. Geert Van Hoorick.

Volgens het advies van INBO (het instituut voor Natuur- en Bosonderzoek) en ANB (het Agentschap voor Natuur en Bos) is de kanaalzone zowel habitatwaardig voor broedvogels als voor overwinterende watervogels.

Volgens de studie van het SOVON is de kanaalzone dus enkel vogelhabitatwaardig voor overwinterende doortrekkende watervogels. Of het ook vogelhabitatwaardig is voor broedvogels werd in het rapport niet eenduidig beantwoord.

1. 2. Eerste reactie stad Gent

De conclusie die in de mededeling aan de Vlaamse regering staat, is vreemd en is een interpretatie die voor discussie vatbaar is. Vlaanderen wil het instandhouden van de betreffende beschermde vogelsoorten realiseren door de algemene uitvoering van het natuurbeleid. De eerdere studie gaf echter aan dat voor het beschermen van de populaties die in de haven voorkomen/voorkwamen er in de nabijheid geschikte natuur moest ‘gecompenseerd’ worden.

Het hele traject van de natuurcompensatie in de Gentse Kanaalzone is op touw gezet om te voorkomen dat Europese natuurwetgeving, de ontwikkeling van de haven zou kunnen bedreigen. Binnen het project Gentse Kanaalzone, namen diverse partners zoals o.a. het Havenbedrijf, de stad Gent, de provincie en de VLM hun verantwoordelijkheid om deze compensatie tot een goed einde te brengen. Door het convenant Groen Raamwerk, ondertekend in 2010, konden individuele dossiers vlot vergund worden en hoefden de natuurtoets niet meer te doorstaan. Door dit standpunt van de Vlaamse regering, hoeft de compensatie in de haven niet meer, maar moeten de instandhoudingsdoelen voor de specifieke vogelsoorten op Vlaams niveau wel gehaald worden. Vraag is, wat er gebeurt als die doelen niet gehaald worden en in welke mate dit een invloed kan hebben op de havenontwikkeling in Gent. Vraag is ook hoe individuele dossiers nu in de toekomst zullen behandeld worden, gezien eerdere afspraken herzien werden. Bovendien hebben wij momenteel geen informatie of de bevoegde Europese instanties er nu ook zo over denken.

De stad Gent is steeds voorstander geweest van een compensatie van 205 ha op Gents grondgebied. Deze compensatie is tevens van belang om de stand-still op vlak van natuur t.o.v. 1999 te bereiken. Door de verplichte compensatie nabij de haven te wijzigen, **bestaat het risico dat enkel 16 ha van de 205 ha in Gent zal gecompenseerd worden.** In het Ruimtelijk Structuurplan Gent, werd de Moervaartvallei aangeduid als een zone waar de natuur dient versterkt te worden. De stad werkt een voorstel uit waarin wordt gezocht naar bijkomende zones voor natuurontwikkeling in de Moervaartvallei die hierin een bijdrage kunnen leveren.

De administratie van de stad (Groendienst, Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning) is met de verschillende partners een reactie op dit standpunt aan het voorbereiden.

1. 3. Reactie van de provincie en het projectbureau

In de mededeling draagt de Vlaamse Regering het project over naar de gouverneur. De gouverneur heeft in kader van deze trekkersrol begin september een brief aan alle partners gestuurd waarin hij meegeeft dat hij het dossier vanaf nu zal trekken omdat de compensatie nu als lokaal beleid wordt gezien. In het kader daarvan zal hij een bilaterale ronde starten om zicht te krijgen op de verschillende standpunten. Op 6 oktober is een overleg vastgelegd met de drie havengemeenten.
